

PYYNTÖ PEVISA-ÄÄNESTYKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Lähestymme Whippet-Harrastajat ry:n hallitusta pyynnöllä PEVISA-äänestyksen järjestämisestä rotujärjestön yleiskokouksessa syksyllä 2020. Alkuperäinen PEVISA-aloite toimitettiin rotujärjestön hallitukselle sähköpostitse 24.3.2020 ja sen allekirjoitti 49 jäsentä. Sitten aloitetta on muokattu Whippet-Harrastajat ry:n hallituksen pyynnöstä, jotta aloite täyttää PEVISA-äänestyksen ehdot. 7.9.2020 rotujärjestölle toimitetun muokatun aloitteen allekirjoitti 66 jäsentä ja 1 alkuperäisistä allekirjoittaneista jäsenistä perui allekirjoituksensa muokkauksen jälkeen.

Silmät:

Vuosina 2008-2019 silmien osalta on suoritettu 1493 tutkimusta, joista 10,4 %:ssa (155 kpl) on ollut jokin silmämuutos. Silmätaudit ovat whippeteillä pääosin lieviä, mutta vakavissa muodoissaan ne heikentävät merkittävästi koiran hyvinvointia.

Jalostuskoirilla silmäpeilaus on jo vakiintunut tutkimus (Kuva 1), mutta PEVISA-ohjelma poistaisi yksittäisetkin tutkimattomat koirat. Silmätauteja esiintyy rodussa siinä määrin, että on perusteltua edellyttää kaikkien jalostuskoirien tutkimista.

Sydän:

Vuosina 2006–2019 whippeteillä on tehty 1197 sydänkuuntelua, joista sivuääniä on ollut 12,2 %:ssa (146 kpl). Sydämen ultraäänitutkimuksesta on tullut KoiranNettiin tallennettava virallinen terveystutkimus vuoden 2015 kesällä. Whippet-Harrastajat ry on tukenut sydämen ultraäänitutkimuksia kannusterahaa maksamalla jo vuodesta 2012. Vuosina 2015–2019 sydänultria on tehty 445 kpl ja näistä 71,5 % ei ole osoittanut mitään sydänsairautta. Näin ollen 29,5 % on saanut ultrasta joko tuloksen B (avoin) tai C (osoittaa sydänsairautta) tutkittavien sairauksien MMVD, DCM, SAS ja/tai PS osalta.

Sydänsairaudet ovat edellä mainituin perusteiden rodussa varsin yleisiä. Ne voivat heikentää koiran elämänlaatua merkittävästi ja lyhentää sen elinikää. Lisäksi sydänsairauksien vastustamista voidaan pitää erityisen tärkeänä rodulla, jonka käyttötarkoitus edellyttää erinomaista kykyä sietää fyysistä rasitusta.

Sydänultrassa sivuääniä on ollut 40 %:lla tutkituista. Sivuuääniä ultrassa on kuulunut kaiken kaikkiaan 178 kpl ja näistä fysiologisiksi on osoittautunut 93 kpl. Vuosina 2015–2019 suoritetuissa pelkissä auskultaatiotutkimuksissa (yht. 314 kpl) sivuääniä on löytynyt 13,4 %:lla (2015: 21,7 %, 2016: 16,3 %, 2017: 2,5 %, 2018: 4,3 %, 2019: 6,3 %). On siis huomionarvoista, että kuuntelututkimusten yhteydessä kuultujen sivuäänien määrä poikkeaa merkittävästi ultratutkimusten yhteydessä löytyneistä.

Jalostuskoirille teetetään jo pääsääntöisesti sydänkuuntelu, mutta ennen vuotta 2020 nousutta tutkimusaktiivisuutta sydänultrien suhteen vain hieman yli puolet jalostuskoirista oli sydänultrattu ennen pentueen syntymää (Kuva 1). Sydänsairauksien vastustamiseksi on perusteltua edellyttää kaikilta jalostuskoirilta sydämen ultraäänitutkimusta tai vähintään sydänauskultaatiota.

Selkä:

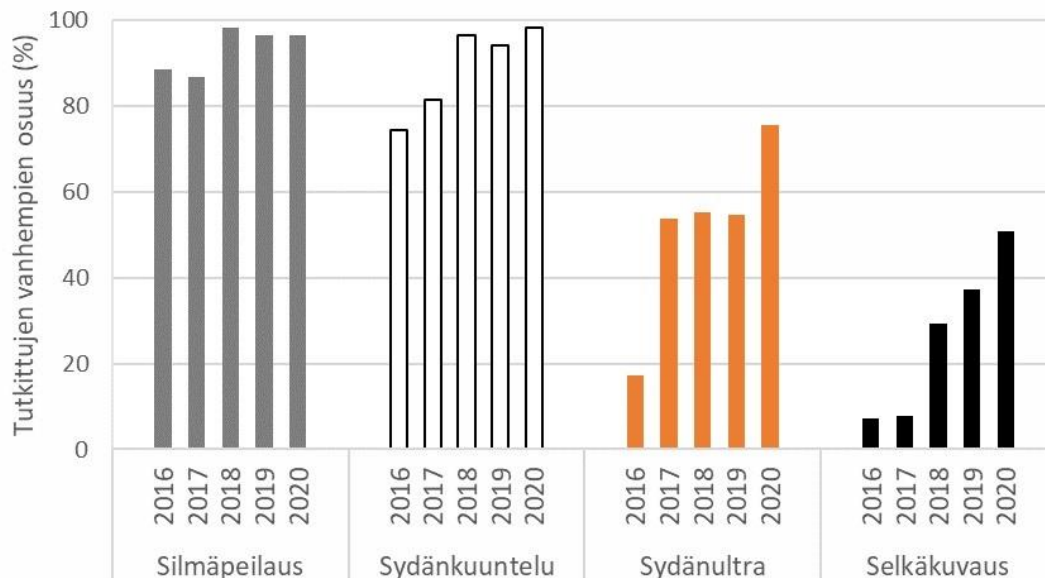
Whippet-Harrastajat ry on tukenut whippetien selkävauksia maksamalla kannusterahaa vuodesta 2016 alkaen. Vuosina 2014–2019 on vähintään LTV:n osalta kuvattu yhteensä 274 whippetiä.

Kuvatuista 62 %:lla on jonkinlainen selkämuutos (LTV, VA ja/tai SP). LTV-tulosten jakauma: LTV0: 40 %, LTV1: 43 %, LTV2: 5 %, LTV3: 6 %, LTV4: 6 %. VA-tulosten jakauma (yht. 250 koiraa): VA0: 89 %, VA1: 10,5 %, VA2: 0,5 %, VA3 & VA4: ei lainkaan. SP-tulosten jakauma (yht. 251 koiraa): SP0: 97 %, SP1: 2 %, SP2: 0,5 %, SP3: 0,5 %, SP4: ei lainkaan.

Oireiden takia kuvatut koirat saattavat huonontaa vielä pienestä tutkimusmäärästä laskettua selkätulosten jakaumaa, mutta tämä epätarkkuus huomioidenkin selkämuutokset vaikuttavat olevan poikkeuksellisen yleisiä whippeteillä. Nykytiedon mukaan noin joka kuudennella tutkitulla whippetillä on vakavampiasteinen selkämuutos ja vain alle puolella whippeteistä ei ole lainkaan selkämuutoksia.

Ilman kuvaustuloksia on siis varsin suuri riski tehdä selkäterveyden suhteen jalostussuosituksen vastainen yhdistelmä. Jalostuskoirien selkätutkimusaktiivisuus on noussut paljon viime vuosina (Kuva 1), mutta edelleen noin puolet jalostuskoirista on selkäkuvaamattomia.

Selkämuutokset saattavat heikentää koiran hyvinvointia merkittävästi. Lisäksi luuston terveyttä voidaan pitää erityisen tärkeänä whippetin kaltaisella, fyysisesti vaativiin suorituksiin tarkoitetulla rodulla. Selkäsairauksien vastustamiseksi on perusteltua edellyttää kaikkien jalostukseen käytettävien koirien tutkimista LTV:n ja VA:n osalta.

Kuva 1. Ennen pentueen syntymää terveystutkittujen whippetien osuus Suomen Kennelliittoon vuosina 2016-2020 rekisteröityjen pentueiden vanhemmista. Luvuissa ovat mukana vain Suomeen rekisteröidyt koirat ja KoiraNet-tietokantaan tallennetut tulokset. Terveystutkimusten voimassaoloaikoja ei ole huomioitu. Vuoden 2020 rekisteröinnit ulottuvat elokuuhun saakka.

PEVISA-ohjelman tarkoituksena on nimenomaan ennaltaehkäistä terveysongelmien leviämistä rodussa. Ohjelmasta on suurin hyöty, kun se otetaan käyttöön rodun terveystilanteen ollessa vielä suhteellisen hyvä. Kaikkien jalostuskoirien tutkiminen mahdollistaa rodun terveydentilan ajantasaisen ja avoimen seurannan ja ongelmien ennaltaehkäisyn.

Me allekirjoittaneet pyydämme tähän yllä olevaan tietoon perustuen PEVISA-äänestystä seuraavien vaihtoehtojen välillä

- Sydänkuuntelu (voimassaolo 12 kk, jonka lisäksi poikkeavan kuuntelutuloksen yhteydessä ultraus), silmäpeilaus + selkäkuvaus (LTV + VA)

tai

- Sydänultra (voimassaolo 24 kk), silmäpeilaus + selkäkuvaus (LTV + VA)

Lisäksi ehdotamme PEVISA-ohjelmaan seuraavia lisäehtoja:

- PEVISA-ohjelmalle ei aseteta aluksi raja-arvoja
- Ulkomaisten urosten jalostuskäytön osalta ei tutkimuspakkoa
- Silmätutkimuksen voimassaoloaika 24 kk
- Selkätutkimuksen alaikäraja 12 kk

Pyydämme hallitusta selvittämään milloin PEVISA-ohjelma olisi aikaisintaan mahdollista saada voimaan, jotta toivottu voimaantulo on mahdollista kirjata kokouskutsuun. Lisäksi pyydämme hallitusta muotoilemaan asian kokouskutsuun Suomen Kennelliiton ohjeistuksen sekä yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, jotta PEVISA-äänestys voidaan toteuttaa.

LIITE 1: PEVISA-ehdotus 1

LIITE 2: PEVISA-ehdotus 2

LIITE 3: Aloitteen allekirjoittaneiden nimet